

תוכן העניינים

10	הקדמה
11	כיצד עונים על שאלות בבחינת הבגרות
19	הרקע ההיסטורי להקמת המדינה
20	• החלטה 181 של האו"ם - החלטת החלוקה
23	הכרזת העצמאות
24	• הכרזת העצמאות - ההכרזה
26	• הכרזת העצמאות - חלקים מרכזיים
27	• ההצדקות להקמתה של מדינה יהודית בארץ ישראל בהכרזת העצמאות
29	• מאפיינים יהודיים ודמוקרטיים של המדינה הבאים לידי ביטוי בהכרזת העצמאות
31	הרעיון הלאומי
32	• לאומיות ומדינת לאום
33	• סוגי לאומיות
34	שאלות תרגול
35	מדינת ישראל-מדינה יהודית ודמוקרטית
37	עמדות על אופייה הרצוי של מדינת ישראל - בהיבט הדתי ובהיבט הלאומי
38	• עמדות בנושא זהותה הדתית-תרבותית הרצויה של מדינת ישראל
40	• עמדות בנושא זהותה הלאומית הרצויה של מדינת ישראל
43	המאפיינים היהודיים של מדינת ישראל
44	• היבט משפטי-נורמטיבי
46	• המרחב הציבורי
48	• בין הציבורי לפרטי: הסדר הסטטוס קוו
51	מדינת ישראל והעם היהודי בתפוצות
52	• האחריות והמחויבות ההדדית של מדינת ישראל והעם היהודי בתפוצות
53	המיעוטים בישראל
54	• מהו מיעוט

- 54 ..... מעמד המיעוטים במדינת ישראל •
- 54 ..... היבט דמוגרפי-סוציולוגי •
- 55 ..... היבט המרחב הציבורי •
- 55 ..... היבט מוסדי •

57 ..... השסע הלאומי

- 58 ..... הקבוצות השונות •
- 59 ..... דרכי התמודדות עם השסע הלאומי •

60 ..... שאלות תרגול

63 ..... מהי דמוקרטיה? ערכים, עקרונות ומאפיינים של משטר דמוקרטי

65 ..... עקרון שלטון העם

- 66 ..... עקרון שלטון העם •
- 67 ..... תנאי יסוד לבחירות דמוקרטיות •
- 69 ..... שיטת הבחירות בישראל ומרכיביה •
- 70 ..... תרבות פוליטית דמוקרטית •
- 70 ..... עקרון הפלורליזם •
- 72 ..... עקרון הסובלנות •
- 74 ..... עקרון ההסכמיות •

75 ..... עקרון הכרעת הרוב ושמירה על זכויות המיעוט

- 75 ..... עקרון הכרעת הרוב •
- 75 ..... נימוקים המצדיקים את קיומו של עקרון הכרעת הרוב •
- 76 ..... עקרון הכרעת הרוב במשטר דמוקרטי ובמשטר לא דמוקרטי •
- 76 ..... עריצות הרוב •

78 ..... עקרון שלטון החוק

- 78 ..... עקרון שלטון החוק •
- 78 ..... סוגי עבריינות •
- 80 ..... סוגי פקודות •

82 ..... עקרון הגבלת השלטון

- 82 ..... עקרון הפרדת רשויות •
- 83 ..... מנגנוני פיקוח וביקורת פורמליים / מוסדיים ובלתי פורמליים / חוץ מוסדיים •

85	זכויות האדם והאזרח
86	• חירות ושוויון כערכי יסוד
87	• התנגשות בין זכויות
88	• זכויות טבעיות-זכויות האדם הבסיסיות
97	• זכויות פוליטיות / זכויות אזרח
97	• זכויות קבוצתיות/תרבותיות (יישאל רק במועד חורף תשפ"א)

97	חובות האדם והאזרח
97	• חובות האדם כאדם
97	• חובות האזרח
98	• קשר בין זכויות ובין חובות

99	גישות כלכליות- חברתיות במדינה הדמוקרטית
99	• גישות כלכליות- חברתיות
99	• הגישה הליברלית/ניאו ליברלית
100	• הגישה הסוציאל-דמוקרטית
102	• השוואה בין הגישה הליברלית לבין הגישה הסוציאל-דמוקרטית

104 ביטחון ודמוקרטיה

104	זכות הדמוקרטיה להגן על עצמה מפני איומים על שיטת המשטר ועל אופי המדינה
104	• דמוקרטיה מתגוננת
105	• זכות המדינה להגן על עצמה ועל אזרחיה מפני איומים על הביטחון - חקיקת חרום, מעצר מינהלי

106	שאלות תרגול
111	תשובות לחלק מהשאלות

113 המשטר במדינת ישראל

115	יסודות חוקתיים
116	• יסודות חוקתיים
116	• חוקי יסוד
123	• חוק השבות

127	מהפכה חוקתית (יישאל רק במועד קיץ תשפ"א)
131	הרשות המחוקקת: הכנסת
132	• הכנסת
133	• עבודת הכנסת
135	• תפקידי הכנסת
137	הרשות המבצעת: הממשלה
138	• הממשלה
138	• תפקידי הממשלה
139	• אחריות ממשלתית משותפת ואחריות מיניסטריאלית
141	הרשות השופטת: בתי המשפט
142	• הרשות השופטת
142	• אי תלותה ועצמאותה של הרשות השופטת בישראל
143	• בג"ץ
145	שאלות תרגול
147	ריכוז הנושאים/מושגים בטבלאות
179	• אשכולות
181	אשכול העולם היהודי
182	• מקומה של מדינת ישראל בחיי העם היהודי
183	• תיאור הקבוצות השונות ביהדות
184	• השסע הדתי בישראל - גורמים
186	• השסע הדתי בישראל - דרכי ביטוי
186	• השסע הדתי בישראל - דרכי התמודדות
187	• שאלות תרגול
189	אשכול תקשורת ופוליטיקה בישראל
190	• תקשורת המונים
191	• תפקידי התקשורת בדמוקרטיה
192	• האזרח כצרכן ביקורתי של אמצעי התקשורת
192	• חשיבותה של התקשורת
193	• עקרון האי-תלות של אמצעי התקשורת
195	• שאלות תרגול

197	אשכול שיטות בחירות ומפלגות
198	• שיטות ממשל: פרלמנטרית, נשיאותית, מעורבת
198	• הממשל הפרלמנטרי בישראל
199	• כינון הממשלה
199	• שיטת הבחירות בישראל
202	• המערכת הרב-מפלגתית בישראל - יציבות ותמורות
203	• ממשלה קואליציונית
206	• שאלות תרגול
207	אשכול מעורבות אזרחית ופיקוח על רשויות השלטון
208	• מוסדות פיקוח וביקורת
214	• מעורבות פוליטית של האזרחים
216	• מעורבות אזרחית
218	שאלות תרגול
219	אשכול רשויות מקומיות
220	• מבנה הרשות המקומית
223	• סמכויות הרשות המקומית
224	• תפקידי הרשות המקומית
225	• בחירות ברשות המקומית
226	שאלות תרגול
227	מבנה בחינת הבגרות
229	בחינה מס' 1
235	בחינה מס' 2
241	בחינה מס' 3
247	תשובות חלקיות לשאלות האירוע